

Revitalisering af Havet

En integreret tilgang til bæredygtighed, oplevelsesturisme og kystsikring af havnefronten ved Grenaa Marina, Kattegatcentret og Stena Lines færgeterminal.

Formålet med dette oplæg er at skitsere et projekt for tre stenrev langs med havnefronten ud mod Kattegat fra Grenå Marina til terminalen for færgerne til Sverige. Der er store værdier bag denne havnefront, og efterårets storme har vist, at der skal gøres noget. I Næse for Vand ligger disse områder uden for den linje, som skal beskytte Grenå By mod oversvømmelser. I Næse for Vand figurerer de sammen med Sydhavnen som områder til lokal sikring. Stenrev kan være et meget vigtigt bidrag i de kommende år til at sikre disse fremskudte områder langs med Grenåen imod storme og orkaner fra øst.

Ideen rækker meget videre. Også kysten foran Grenå lider af fiskedød. Der er brug for at hjælpe havmiljøet efter mange års negligeret af disse behov i havet omkring os. Et stenrev kan blive en uforlignelig biotop lige uden for byens dør. Det vil blive et tilflugtssted for alt liv i havet – især yngel. Den rigtige løsning kræver en samlet stenrevsløsning langs hele havnefronten på begge sider af Grenåens udløb. Det kræver det også for at komme igennem i fonde med vores ansøgning om støtte. Grenås stenrev skal skille sig ud som den mest effektive måde i Danmark til at genskabe livet i havet omkring os med stenrev.

Stenrene ved Grenåen vil også kunne bære meget mere oplevelsesturisme, end vi kan tilbyde i dag. Kattegatcentret og Naturskolen kan blive stærke aktører i at tilbyde oplevelser på vandet og under vandet langs med de tre stenrev.

Tre stenrev er den rigtige løsning for biodiversiteten

Vi står ikke alene med ideen om at bygge stenrev. Det svarer til den proces, der har været på land med at lægge åerne tilbage i deres snoede forløb efter mange års udretning. Det samme er sket til havs, hvor fortidens stenrev er blevet taget op brugt på land til bygninger, veje, havnemoler og meget mere. Nu skal vi den anden vej. Havet mangler disse stenrev for at kunne leve.

I Næse for vand opererer man med to stenrev. Det er for lidt. Der skal være stenrev på begge sider af Grenåen. Med de herskende strømforhold vil det tredje stenrev langs med østmolen på Grenå Marina blive et helt afgørende bidrag til at realisere målene. Det er hovedideen i denne første projektskitse, at strømforholdene langs kysten vil gøre, at der kan skabes et meget næringsrigt og dermed et meget levende havmiljø mellem lystbådehavnens østmole og et udad buet stenrev. Der vil opstå en stærk venturiefekt, fordi havstrømmene fra syd møder lystbådehavnen som deres første forhindring på deres vej fra syd mod nord.

Der vil også være en virkning på sandets vandring med havstrømmene, så man måske kan spare på den afgravning af sediment, som i dag finder sted hvert år for kommunens regning. Man kan håbe på, at samspillet med åens vand kan løse problemet med tilsanding også ved

den nordlige ende af stenrevet.

Nord for Grenåen skal Kattegatcentret og opmarchområdet til Stena Line også beskyttes med to stenrev. Disse tre stenrev skal udgøre en biologisk helhed. Måske vil netop en stærk havstrøm langs kysten skabt af det sydlige stenrev være til gavn for de to andre rev nord for Grenåens udmundning. Dette samspil i forhold til nå projektets målsætninger bør det første, man kaster sig over, når denne projekttid skal kvalificeres.

Kystbeskyttelsen.

Den største trussel mod havnefronten på stykket fra lystbådehavnen til færgeterminalen er høje bølger på en middelhøj eller en høj vandstand i Kattegat. Det gælder, hvis storm eller orkan fra nordvest i mange dage bliver efterfulgt af storm fra øst, eller som vi har set dette efterår, at det stormer længe nok fra øst. De høje bølger slår med stor kraft ind over moler og bølgeværn og kan knuse begge dele.

Der er behov for at tage kraften ud af bølgerne, når de nærmer sig land. Det kan man gøre med stenrev. Molerne kan håndtere højvandet. Men de har brug for hjælp til at håndtere bølgenes kræfter. Det er bevist udover enhver tvivl i dette efterår.

Stenrevene kan måske ikke imødegå stigende vandstand i verdenshavene om 10-20 år. Men det giver lokalsamfundet tid til at finde de rigtige løsninger på den langsigtede udfordring. Og det økonomisk set en god investering set i forhold til nyttevirkningen.

Det er naturligvis billigere at bygge de tre stenrev i den samme arbejdsgang.

Fremme af Turisme og Lokaløkonomi

Et levende stenrev langs udmundningen af Grenåen vil blive en stor attraktion. Det bliver let for gæster i Kattecentret at købe korte ture ud til revet som tillægsydelse. Det bliver let for Naturskolen at gøre det samme for skoler og naturelskere af enhver slags med andre oplevelsesmæssige ingredienser. For byens hoteller, campingpladsen, sommerhusudlejningen, restauranter og butikker vil det give opholdet ved Grenå Strand nogle spændende nye oplevelsesmæssige facetter.

Denne integrerede tilgang vil også tiltrække turister og lokale, der er interesserede i maritime oplevelser. Denne kundegruppe er stor og bliver vigtigere og vigtigere i de kommende år. Hvis Grenå lykkes med denne maritime natursatsning, vil det naturligvis øge indtægterne for lokale virksomheder og styrke fritids- og uddannelses tilbud i området.

Engagement af lokale aktører - samarbejde og effektivisering:

Gennemførelsen af projektet i et fælles initiativ åbner op for nye muligheder for samarbejde

mellem lokale aktører. Det bringer parterne sammen - bl.a. Grenaa Naturskole, hotellerne, skoler, gymnasier, Grenaa Marina, Grenaa Sydhavn og Kattegatcentret. Dette vil ikke kun effektivisere projektudførelsen men også skabe en stærkere fællesskabsfølelse. Grenå skal være kendt for sine stenrev. Dette brede engagement i miljø- og kystsikringsindsatser vil give et stærkt incitament til at investere i mere maritim turisme.

Konklusion

Integrationen af kystsikringsplanen for molerne med stenrevsprojektet repræsenterer en banebrydende tilgang til kystbeskyttelse, biodiversitet, og lokal udvikling i Norddjurs Kommune. Ved at udføre de tre stenrev i én samlet indsats sikres en omkostningseffektiv og miljømæssigt bæredygtig løsning, der vil styrke både det maritime miljø og den lokale økonomi.

Dette projekt er et skoleeksempel på, hvordan integrerede initiativer kan skabe langvarige positive effekter for både natur og samfund, og det understreger Norddjurs Kommunes rolle som en foregangskommune inden for miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling.

Flemming Rafn

Grenaa Naturskole/Bestyrelsesmedlem Grenaa Marina